

NUORTEN MUKAAN OTTAMINEN VÄKIVALTAISEN EKSTREMISMIN EHKÄISYYN JA SIIHEN VASTAAMISEEN

EX POST PAPER

Involving young people in counter and alternative narratives – why involve peers?

RAN Policy & Practice Event

25 April 2018

Madrid, Spain

P/CVE= Preventing and countering violent extremism

-Väkivaltaisen ekstremismin ehkäisy ja siihen vastaaminen

Propaganda, P/CVE ja nuorten rooli

-Propaganda on strukturoitu yritys manipuloida tietyn kohdeyleisön kognitiivisia ja emotionaalisia käsityksiä. Propaganda toimii ekstremististen järjestön työkaluna, joka mainostaa narratiiveja ja arvoja eli ideologiaa, joka tarjoaa kaksinapaisen näkökulman uhriuteen (me, sisäryhmä) ja hyökkääjiin (ne, ulkoryhmä). Ekstremistinen propaganda sisältää viestejä, jotka lupaavat selkeyttä, statusta, seikkailua, tarkoitusta sekä muita emotionaalisia ja sosiaalisia etuja, kuten kuulumista uuteen perheeseen, veljeyteen tai sisaruuteen. Propaganda seuraa usein erityistä kaavaa: diagnoosi (mikä on hätänä), prognoosi (mitä tulee tehdä) ja perustelu (kenen tulisi tehdä mitä ja miksi).

-Daesh väittää, että Islam ja sunni-muslimit ovat hyökkäyksen kohteena (diagnoosi), ja että kalifaatti tulee perustaa (prognoosi) ja että juuri sinun tulee auttaa millä vain mahdollisella tavalla (perustelu). Äärioikeistolaiset ekstremistit käyttävät samanlaista lähestymistapaa. Heidän diagnoosisaan maahanmuutto ja eliitin korruptio ovat uhkana valkoiselle tai kansalliselle identiteetille. Prognoosi on, että vain homogeeniset yhteiskunnat korkeine muurineen voivat taata selviytymisen. Äärioikeistolaiset ekstremistit pyytävät kohdeyleisöään liittymään taisteluun. Samaa kaavaa käyttävät myös ääriivasemmistolaiset ekstremistit (2).

-Väkivaltaiseen ekstremismiin vastaavia tai vaihtoehtoisia narratiiveja kehittäessä on tärkeää ymmärtää kohdeyleisöä. Kenen tahansa P/CVE-toimijan, joka osallistuu P/CVE-intervention suunnitteluun tai toteutukseen, tulee osata vastata seuraaviin kysymyksiin:

- Osaatko määritellä kohdeyleisösi pääpiirteet?
- Voitko rajata ja selkeästi tunnistaa heidän ikähaarukansa, sukupuolen, kulttuurisen taustan, ”ryhmäkielen” ja asuinpaikan?
- Ymmärrätkö miksi he välittaisivät interventiostasi ja miksi he olisivat vuorovaikutuksessa kanssasi?
- Ymmärrätkö, mikä voisi muuttaa heidän ajatteluaan tai käytöstään?
- Mistä he saavat informaatiossa?
- Mikä tekee heistä haavoittuvaisia? Jos tavoitteesi on vahvistaa kohdeyleisösi vastustuskykyä, tarkoittaa kohderyhmän ymmärtäminen myös heidän haavoittuvuutensaakin ymmärtämistä (3)

-Nuoret ovat tilastollisesti suuremmassa riskissä radikalisoitua, ja tästä syystä nuoria tulisi ottaa aktiivisesti mukaan radikalisoitumisen ehkäisyyn. Jos kohdeyleisönä ovat alle 25-vuotiaat, saattavat nuoret ihmiset ymmärtää paremmin, kuinka heidän ikätoverinsa ajattelevat ja tuntevat. Tästä saattaa olla hyötyä ylläoleviin kysymyksiin vastatessa. Näin ollen nuorten ihmisten mukaan ottaminen voi auttaa parantamaan interventioiden ja narratiivien tehokkuutta (3).

Päätäjät ja käytännön toimijat

Päätäjät ja käytännön toimijat usein pähkäilevät samojen haasteiden parissa. Kysymykset liittyen radikalisoitumisprosessin työntäviin ja vetäviin tekijöihin, kuinka välttää interventioihin liittyvät tahattomat seuraukset sekä kuinka löytää luotettavia kumppaneita vaihtoehtoisten narratiivien luomiseen ovat kaikki päätäjiä ja käytännön toimijoita askarruttavia. Päätäjien, toimijoiden ja P/CVE-työn parissa toimivien nuorten yhteen tuominen ei pelkästään lisää P/CVE-projektien tehokkuutta, vaan myös vähentää hyvää tarkoittavien interventioiden tahattomia seurauksia ja niihin liittyvien harmien riskiä (3).

-RAN on luonut vuonna 2017 areenan nuorille (The RAN YOUNG platform), jonka tarkoituksena on voimaannuttaa nuoria osallistumaan aktiivisemmin (väkivaltaisen) ekstremismin torjuntaan. RAN YOUNG mahdollistaa vuorovaikutuksen nuorten, päätäjien ja käytännön toimijoiden välillä. RAN YOUNG on tunnistanut internetin yhdeksi pääalueeksi, jonka kautta nuoret voivat vaikuttaa P/CVE:hen. Nuoret pystyvät toimimaan päätäjiä paremmin uusien teknologioiden kanssa sekä olemaan innovatiivisempia (3). Koska nuoret ovat jatkuvasti ekstremistien kohdeyleisönä, tulisi heidän mielipiteensä ja näkemyksensä ottaa paremmin huomioon (4).

-RANin C&N (Communication & Narratives) -työryhmä on analysoinut äärioikeiston, äärivasemiston ja islamististen järjestöjen ekstremististä propagandaa. Analysoinnin pohjalta työryhmä on keskustellut, kerännyt ja luokitellut oppimaansa (4).

- Tehokkailla kommunikaatiokampanjoilla on selvät, realistiset ja mitattavat tavoitteet (5)
- Mainostetut viestit ovat relevantteja ja kohdeyleisö pitää viestinviejiä uskottavana
- Kampanja toimii joko kohdeyleisön suosimalla konkreettisella tai online-areenalla
- Monologinen narratiivinen kampanja tuskin tavoittaa yleisön tarpeita, jos yleisö haluaa keskustella siihen liittyvistä asioista
- Kampanjoiden tulisi tarjota mahdollisuus toimia niille, jotka haluavat lähteä siihen mukaan
- Kampanjan, joka tähtää mielipiteiden tai käytöksen muuttamiseen, tulee tarjota mahdollisuus pysyvän keskustelulle, ainakin niille ihmisille, jotka haluavat keskustella
- Vaihtoehtoiset narratiivit mainostavat positiivisia vaihtoehtoisia näkökulmia, toimintaa ja roolimalleja sekä kriittistä ajattelua. Väkivaltaiseen ekstremismiin vastaavien narratiivien, joiden tarkoituksena on purkaa ekstremismistä propagandaa, tulee kohdentaa vain hyvin tutkitulle ja ymmärretylle yleisölle, joka on jo tekemisissä ekstremismin kanssa
- Ota huomioon kaikki organisaatiosi ja kumppaneihisi kohdistuvat turvallisuusriskit
- Älä levitä ekstremististä propagandaa. Tutkimukset osoittavat, että lisäämällä nuorten tietoisuutta sellaisista asioista, joita viranomaiset pitävät sopimattomina tai vahingollisina, voivat lisätä nuorten kiinnostusta näitä asioita kohtaan sen sijaan, että se estäisi heitä pysymästä poissa niistä.
- Vältä stigmatisoimista. Yrittäessäsi kasvattaa tietyn kohdeyleisön vastustuskykyä ekstremististä propagandaa ja värväystä vastaan, ole tietoinen siitä, että sinun saatetaan nähdä stereotypisoivan ja epäilevän kohdeyleisöäsi. Varmista, että sinulla on hyvä ymmärrys kohdeyleisön huolista ja herkkyyksistä, jotta et edesauta polarisaatiota (5).

Haasteet ja mahdollisuudet

Eri organisaationaaliset kulttuurit, näkökulmat ja työkalut voivat johtaa väärinymmärtämiseen ja jossain tapauksissa jopa epäluottamukseen. Tämä tulee ottaa erityisesti huomioon, kun pyritään voimistamaan nuorten ja päätäjien välistä yhteistyötä, heidän välistä luottamustaan sekä toiminnan pysyvyyttä ja tehokkuutta (6).

NUORTEN NÄKÖKULMA:

Haasteet:

- Isojen organisaatioiden ja erityisesti hallinnon kanssa työskennellessä riskinä, että luovuus ”kuolee”, koska liikaa huomiota joudutaan kiinnittämään säännöksiin ja menettelytapoihin
- Työskennellessä sellaisen kohdeyleisön kanssa, joka suhtautuu ymmärtävästi radikaaleihin ideoihin, voi läheisyys hallinnollisiin toimijoihin olla uhka nuorien P/CVE-toimijoiden uskottavuudelle ja näin ollen myös tehokkuudelle

Mahdollisuudet, jos toimitaan suoremmin hallinnollisten toimijoiden kanssa:

- Mahdollisesti kestävämpää ja enemmän rahoitusta, yleistä tukea, esimerkiksi mahdollisuuksia työskennellä kokeneiden asiantuntijoiden ja ammattilaisten kanssa
- Mahdollisesti enemmän vaikutusta strategiseen tasoon
- Syväluotaava ymmärrys hallinnon näkökulmista sekä käsiksi pääsy hallinnon P/CVE-strategioihin (6)

PÄÄTTÄJIEN JA KÄYTÄNNÖN TOIMIJOIDEN NÄKÖKULMA:

Haasteet:

- Maineeseen liittyvät riskit, jos **päätäjät ja toimijat yhdistetään ”väärrien” ryhmien ja yksilöiden tukemiseen – ”väärät” ryhmät** ja ihmiset ovat tässä sellaisia, joilla on näköaloja ekstremismiin. Miten estetään, ettei toimita organisaation oman linjan vastaisesti
- Nuorten P/CVE-toimijoiden tehokkuus voi laskea, jos heitä tai heidän toimintaansa ohjataan liikaa > kuinka vaikuttaa nuorten tavoitteisiin ja motivaatioon? (7)

Mahdollisuudet, jos toimitaan suoremmin nuorten kanssa:

- Jos nuoret ovat lähellä kohdeyleisöä, he voivat tehdä P/CVE-interventioista merkittävästi tehokkaampia, samalla vähentäen stigmatisoinnin ja muiden tahattomien seurausten riskiä
- Nuoria voimaannutetaan ajoissa, joka helpottaa heidän kehittymistään aktiivisiksi kansalaisiksi ja demokraateiksi (7)

Kuinka rakentaa luottamukseen pohjautuvaa yhteistyötä päättäjien ja nuorten välille?

-Luottamuksen tärkeyttä ei voi aliarvioida, sillä luottamus on yhteistyön ja onnistumisen pohja (8)

1) TUNNISTA MAHDOLLISET HAASTEET

-Kun tuodaan yhteen tekijät (esim. nuoret ja päättäjät) erilaisista taustoista (kulttuureista), voi luottamuksen ja suhteen rakentaminen olla haasteellista. Esimerkiksi kommunikoinnin tyylit vaihtelevat, on olemassa erilaisia konventioita ja erilaisia lähestymistapoja palautteen antamiseen ja erimielisyyden ilmaisemiseen. Myös seuraavat asiat voivat vähentää luottamusta ja näihin tulisi kiinnittää huomiota:

- Prosessiin osallistuvien tai sen mahdollistavien henkilöiden ennakoasenteet & vääristynyt informaatio
- Vähäinen sitoutuminen prosessiin, vähäinen ymmärrys prosessista ja sitoutumiseen/osallistumiseen liittyvät odotukset
- Polarisatio ja poliittinen sensitiivisyys

-Osapuolet saattavat myös ymmärtää radikalisoitumisen pääsyyt sekä vetävät ja työntäjät tekijät eri tavoin. Tässä tilanteessa on hyvä luoda yhdessä P/CVE muutoksen teoria (**Theory of Change ToC**). ToC on strateginen narratiivi, joka kuvaa, kuinka P/CVE-arvioinnissa tunnistettu joko moti-

voiva tai lieventävä tekijä voidaan muuttaa intervention avulla sellaiseksi, että sillä on haluttu vaikutus – tässä tapauksessa vaikutus olisi ehkäistä tai lopettaa väkivalta. Kun ToC-teoriaa kehitetään, tulee olla tiedossa mitkä ovat väkivaltaisen ekstremismin pääsyyt sekä siihen motivoivat tekijät tietystä, paikallisesta kontekstista. Kaikkien P/CVE-toimijoiden tulee ymmärtää ja hyväksyä tekijät. Esimerkiksi jos paikallinen väestö on haavoittuvainen työttömyyden vuoksi ja ekstremistit maksavat palkkaa, voi työllisyyttä orientoiva toiminta olla tehokasta (8).

2) KUINKA PYRKIÄ LUOTTAMUKSEEN JA ONNISTUMISEEN

-Paras tapa taata tiimin positiivinen prosessi on luoda alustavat ehdot ja olosuhteet, joiden pohjalta tiimi pyrkii onnistumisia kohti (9).

A) Rakenna onnistumiseen pyrkivä tiimi:

-”Monikulttuurisella” tiimillä, joka koostuu monista eri taustoista tulevista nuorista ja viranomaisista, tulee olla selkeä ja houkutteleva suunta. Tiimin jäsenillä tulee olla mahdollisuus päästä käsiksi informaatioon ja resursseihin, joita he tarvitsevat työn menestyksensä suorittamiseen. Eri paikoissa ja eri tavoin toimivien päättäjien tulee olla tietoisia tiimin agendasta. Tiimi tulee koostaa viisaasti – ideaalia on, että se koostuu ihmisistä, joilta löytyy vaadittavaa lempeyttä ja teknisiä taitoja (10)

B) Ymmärrä tiimisi monikulttuurista kokoonpanoa:

-Tiimin on tärkeä ymmärtää eri taustoja, ennakoasenteita, kielieroja sekä ottaa huomioon mahdolliset väärinymmärrykset

C) Aseta selkeät normit, pysy niissä ja pyri korjaamaan konflikti viipymättä

-Selkeät normit, joita koko tiimi noudattaa, vähentävät väärinymmärryksen riskiä. On tärkeää, että koko tiimi noudattaa normeja, olivat heidän henkilökohtaiset mieltymyksensä minkälaisia tahansa. Turvallinen tila, joissa voidaan keskustella aroistakin asioista, vähentää konfliktien syntymisen riskiä (10)

Rakenna luottamusta -> Pidä asiat ja tavoitteet realistisina -> Ota nuoret mukaan heti alussa -> Tunnista mahdolliset haasteet -> Aseta selkeät tavoitteet -> Aseta selkeät säännöt -> Luo toimintakulttuuri, johon kuuluu palautteen antaminen -> Rakenna luottamusta ...

TIIVISTETTYNÄ (s.11):

-Kun kohdeyleisönä ovat alle 25-vuotiaat, nuoret voivat ymmärtää paremmin, kuinka heidän ikätoverinsa ajattelevat ja tuntevat. Nuoret myös tulevat paremmin toimeen uusien teknologioiden kanssa sekä ovat innovatiivisempia kuin päättäjät ja muut P/CVE-toimijat

-Päättäjät ja P/CVE-toimijat ovat yhtä mieltä siitä, että kohdeyleisöä lähellä olevat nuoret voivat lisätä P/CVE-interventioiden tehokkuutta merkittävästi sekä vähentää stigmatisoinnin ja muiden tahattomien seurausten riskiä

-On tärkeää luoda luottamukseen perustuva suhde erilaisista taustoista tulevien ja erilaiset näkökulmat omaavien nuorten ihmisten ja päättäjien välille. Ilman luottamusta ja luottamuksen lisäämiseen tähtäävää toimintaa, työskentely ei ole koskaan niin tehokasta, kuin se voisi olla

-Nuorten tulisi olla enemmän mukana P/CVE-interventioiden suunnittelussa ja toteuttamisessa, sillä heillä on kokemusta ja asiantuntemusta, joita voidaan käyttää hyväksi prosesseissa ja projekteissa

(11)